

Hướng Dẫn Kỹ Thuật Trồng Rừng Ngập Mặn

Hồ sơ sinh thái và phân tích so sánh
5 loài cây phòng hộ ven biển

5 Loài cây chủ
đạo

3 Nhóm điều kiện
thủy triều

Phục vụ chắn sóng,
lấn biển & bảo vệ
sinh thái

Tổng Quan: 5 Nhân Tố Cốt Lõi Trong Phục Hồi Sinh Thái Ven Biển

Mục tiêu của trồng rừng ngập mặn là chắn sóng, cố định bãi bồi và lấn biển. Tài liệu này chuẩn hóa kỹ thuật gây trồng cho 5 loài cây phòng hộ quan trọng nhất.

Trang

Loài cây đa dụng, chịu đựng tốt nhiều điều kiện bãi bồi.

Sú

Cây tiên phong mọc ven bờ bãi bùn cửa sông.

Mắm Đen

Lớp đai phòng hộ vững chắc phía sau đai tiên phong.

Vẹt Dù

Đặc trưng của vùng bãi bồi cố định, mọc cùng chi Đước.

Bần Chua

Chuyên gia của vùng bãi bồi gần cửa sông, độ mặn thấp.

Hồ Sơ Sinh Thái: Cây Trang

Kandelia obovata & Kandelia candel - Cây bãi bồi ổn định

Độ Mặn Tối Ưu:

15 - 20‰
(Chịu đựng: 10 - 30‰)

Nguồn Giống:

Trụ mầm
(Thu hái Tháng 4-6,
40-60 quả/kg)

Mùa Trồng:

Miền Bắc (T5-T8),
Miền Nam (T4-T11)

Mật Độ Tối Đa:

20.000 cây/ha
(Cấy bằng trụ mầm)

Điều kiện đất: Nhóm I, II, III

Lưu ý kỹ thuật:

- **Đặc điểm:** Trụ mầm hình chùy dài 25-40cm. Khi chín có vòng nhăn phình to 1-1.5cm.
- **Lưu ý ương:** Giảm tỷ lệ nảy mầm nhanh, cần cấy ngay vào bầu trong vòng 10 ngày.

Hồ Sơ Sinh Thái: Cây Sứ

Aegiceras corniculatum - Loài tiên phong ven bờ

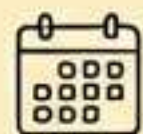

Độ Mặn Tối Ưu:
10 - 25‰

Nguồn Giống:

Trụ mầm
(Thu hái Tháng 7-10,
cong hình sừng trâu)

Mùa Trồng:
Miền Bắc (T4-T9)

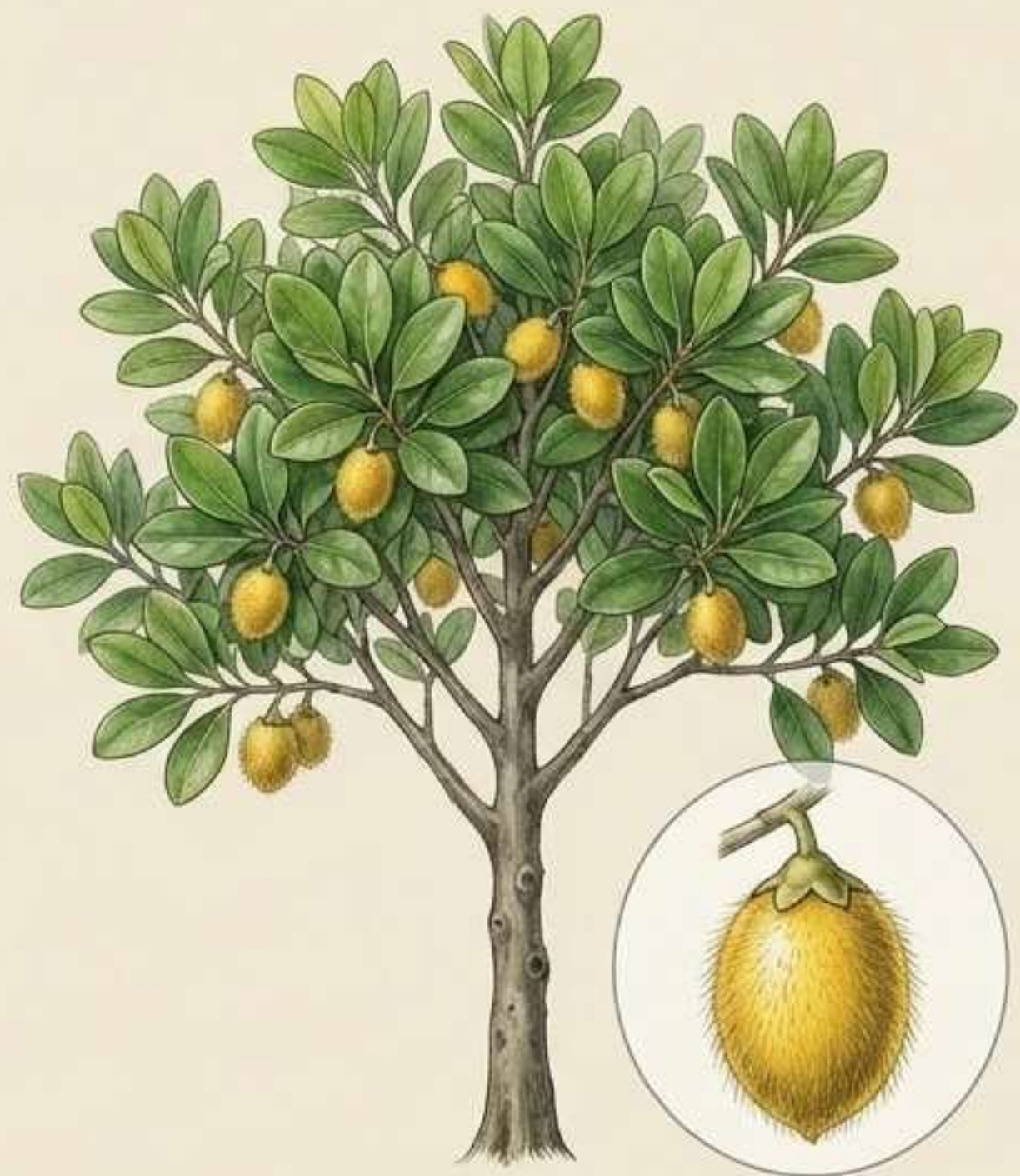

Quy Định Trồng:
**CHỈ TRỒNG HỖN
LOÀI**

Điều kiện đất: Chỉ Nhóm I & II

Lưu ý kỹ thuật:

- **Đặc điểm:** Quả chín màu đỏ hồng, mang 1 trụ mầm. Nảy mầm rất nhanh.
- **Phương thức:** Bắt buộc trồng hỗn giao theo băng với Bần chua hoặc Trang (tỷ lệ 2/3 diện tích Sứ).

Hồ Sơ Sinh Thái: Cây Mắm Đen

Avicennia officinalis - Đai rừng cổ định

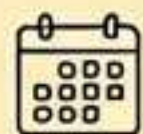

Độ Mặn Tối Ưu:
15 - 25‰

Nguồn Giống:

Quả
(Thu hái Tháng 4-6,
vỏ có lông vàng mịn)

Mùa Trồng:
Miền Bắc (T6-T8),
Miền Nam (T6-T11)

Mật Độ Tối Đa:
3.300 cây/ha
(Trồng bằng bầu)

Điều kiện đất: Chỉ Nhóm I & II

Lưu ý kỹ thuật:

- **Đặc điểm:** Mọc phía sau đai rừng tiên phong. Quả cần ủ 3-5 ngày để nảy mầm trước khi gieo.
- **Khắc khe:** Thuộc nhóm yêu cầu tỷ lệ nghiệm thu sống cao nhất (80% năm đầu).

Hồ Sơ Sinh Thái: Cây Vẹt Dù

Bruguiera gymnorhiza - Hậu phương bãi bồi

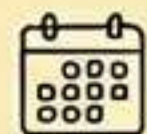

Độ Mặn Tối Ưu:
15 - 25‰

Nguồn Giống:

Trụ mầm
(Thu hái Tháng 7-12,
dài 15-25cm)

Mùa Trồng:

Trụ mầm (T7-T11) /
Bầu (T6-T11)

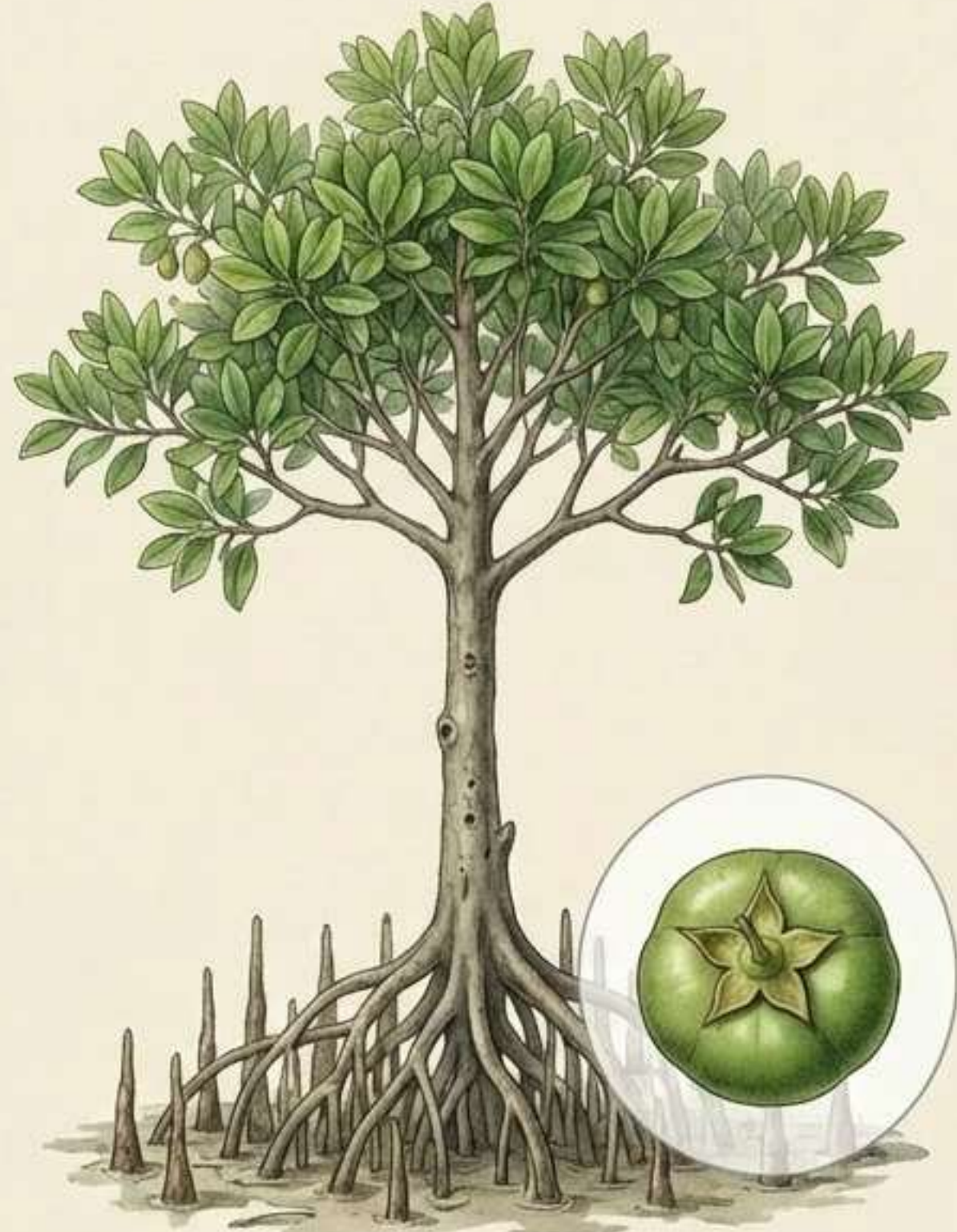
Mật Độ Tối Đa:

10.000 cây/ha
(Nếu cấy trụ mầm)

Điều kiện đất: Nhóm I, II, III

Lưu ý kỹ thuật:

- **Đặc điểm:** Không chọn trụ mầm có đốm nâu sẫm (mô chết).
- **Làm đất Nhóm III:** Phải đào hố 50x50x50cm, đổ bùn 2/3 hố, lấp cát lên trên.

Hồ Sơ Sinh Thái: Cây Bần Chua

Sonneratia caseolaris - Chuyên gia vùng bãi bồi cửa sông

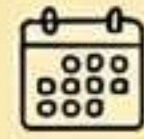
Độ Mặn Tối Ưu:

5 - 20‰
(Thấp nhất trong 5 loài)

Nguồn Giống:

Hạt
(Thu hái Tháng 5-11,
500-1200 hạt/quả)

Mùa Trồng:

Miền Bắc (T6-T8),
Miền Nam (T5-T11)

Mật Độ Tối Đa:

2.500 cây/ha
(Thuần loài)

Điều kiện đất: Nhóm I, II, III

Lưu ý kỹ thuật:

- **Đặc biệt về xử lý giống:** Hạt bắt buộc ngâm nước ấm 40°C từ 6-8 giờ.
- Khi ủ hạt cần rửa chua hàng ngày bằng nước ấm. Có thể bảo quản quả ngâm dưới nước biển 2-4 tháng.

Tổng Hợp: Điều Kiện Gây Trồng Nhóm I (Thuận Lợi)

Đất bùn mềm, lún sâu – Điều kiện lý tưởng nhất để phát triển.

Loài Cây	Thể Nền (Đất)	Chế Độ Thủy Triều
 Trang	Đất bùn mềm (lún 15-40cm)	Ngập triều nông
 Sú	Đất bùn mềm/bùn chặt (lún 15-40cm)	Ngập triều nông
 Mắm Đen	Đất bùn chặt/sét mềm (lún 10-30cm)	Ngập triều trung bình
 Vẹt Dừa	Đất bùn chặt/sét mềm (lún 10-30cm)	Ngập triều nông
 Bần Chua	Đất bùn mềm/bùn chặt (lún 15-40cm)	Ngập triều trung bình

Định nghĩa: Ngập triều nông = Phơi bãi 10-16h/ngày;
Ngập triều trung bình = Phơi bãi 8-10h/ngày.

Tổng Hợp: Điều Kiện Gây Trồng Nhóm II (Trung Bình)

Đất sét cứng hơn, tỷ lệ pha cát xuất hiện.

Loài Cây	Thể Nền (Đất)	Chế Độ Thủy Triều
 Trang	Đất bùn cứng/sét (lún 5-15cm, cát 50-70%)	Ngập triều trung bình
 Sú	Đất sét mềm/chặt (lún 5-15cm)	Ngập triều trung bình
 Mắm Đen	Đất sét chặt/rắn (cát <30%)	Ngập triều nông
 Vẹt Dù	Đất sét chặt/rắn (cát <30%)	Ngập triều nông (12-16h phơi bãi)
 Bần Chua	Đất bùn cứng/sét mềm (lún 5-15cm, cát <50%)	Ngập triều trung bình

Tổng Hợp: Điều Kiện Gây Trồng Nhóm III (Khó Khăn)

Đất sét rắn, ngập sâu. Sú và Mắm Đen bị loại khỏi danh mục này.

Loài Cây	Thế Nền (Đất)	Chế Độ Thủy Triều
 Trang	Đất sét chặt/rắn (lún <5cm, cát >70%)	Ngập triều sâu (6-8h phơi bãi)
 Vẹt Dừa	Đất sét rắn (đá/cát 50-70%)	Ngập triều nông (>16h phơi bãi)
 Bần Chua	Đất sét chặt/rắn (lún <5cm, cát 50-70%)	Ngập triều sâu
 Sú	Không trồng ở điều kiện này.	Không trồng ở điều kiện này.
 Mắm Đen	Không trồng ở điều kiện này.	Không trồng ở điều kiện này.